

Kuba öppnar för privat direktimport

Den skärpta ekonomiska krigsföringen mot Kuba har lett till ökade problem att försörja befolkningen med en del importvaror. Det är ingen ny företeelse och det är väl känt att det finns en lukrativ grå marknad för direktimporterade varor som exempelvis vitvaror, teven, reservdelar till bilar, scooters och andra kapitalvaror.

Det lönar sig att köpa dessa produkter utomlands, i regel i Panama eller Mexiko, för att sedan sälja de dyrt vidare till kubanska kunder. De statliga butikerna brukar nämligen sälja sådana importvaror till väldigt höga priser, så att en privatimporterad vitvara lätt kan säljas med 100-150 procent vinstmarginal.

Det har lett till att många kubaner hellre köper sina kapitalvaror utomlands respektive hos de privata återförsäljarna som tjänar stort på mellanskillnaden mellan inköpspriset och det officiella återförsäljningspriset i Kuba. På så sätt går den kubanska staten miste om stora intäkter, eftersom de statliga butikerna inte blir av med sina importvaror. Dessutom bidrar detta till en mycket ineffektiv användning av valuta, en bristvara i sig för den kubanska staten.

Problemet ska nu tacklas genom att [möjliggöra privatimporter via de statliga butikskedjorna](#). Framöver ska det vara möjligt för privatpersoner att beställa all sorts kapitalvaror i 70 statliga butiker runt om i landet. Varor ska kunna köpas för "konkurrenskraftiga priser" - mot betalning i US-dollar eller Euro. Syftet med den nya reformen är att göra kapitalvaror billigare för befolkningen - man vill ta bort profitutrymmet för mulas, som mellanhänderna kallas i kubansk slang - samtidigt som det statliga handelsbolaget ska kunna ta del av befolkningens valutatillgångar. Något som kommer landets utrikeshandel till godo.

Som så mycket annat som har att göra med Kubas ekonomi är den nya reformen en reaktion på USA:s upptrappade ekonomiska krigsföring mot Kuba. [Sedan den 9 oktober gäller nya restriktioner för finanstransaktioner till Kuba](#). Exilkubanerna i USA får numera bara överföra upp till 1 000 dollar per år till sina familjer i Kuba. Detta kommer förmodligen att medföra en del problem för de familjeföretag som har startats under de senaste åren i Kuba med hjälp av pengar från släkten i USA. Det lär också påverka den ordinarie försäljningen av (mycket dyra) kapitalvaror i de statliga butikerna.

Under Donald Trumps mandatperiod har USA succesivt trappat upp den ekonomiska krigsföringen mot Kuba. [En mycket kännbar skärpning kom den 2 maj](#) när Trump-administrationen aktiverade delar av den så kallade Helm-Burton lagen som aldrig tidigare har tillämpats. Sedan dess har USA försökt skära av Kuba från den internationella oljehandeln och så har de finansiella sanktionerna skärpts påtagligt. Så sent som i slutet av förra veckan införde USA ytterligare nya sanktioner mot Kuba. Bland annat försöker man nu slå mot turistbranschen igen genom att förbjuda uthyrning och leasing av flygplan till flygbolag som trafikerar Kuba. Dessutom införs ännu fler exportrestriktioner för utländska varor som innehåller delar tillverkade i USA eller patent från USA.

USA motiverade förra veckans sanktioner med hänvisning till Kubas "fortsatta brott mot de mänskliga rättigheterna". [Kubas president Miguel Díaz-Canel](#) kommenterade USA:s utspel på Twitter. Enligt honom visar USA tecken på "vanmakt, moraliskt förfall och imperialistiskt förakt". Han betecknade blockaden som "omänsklig, grym, orättvis och folkmordsaktig".